

100 ASKELTA
SUOMEN
TULEVAISUUTEEN

Suomi
Finland
100

Suomen askeleet

-kansalaiskeskustelun kooste

HELSINKI 18.3.2017

100 ASKELTA SUOMEN TULEVAISUUTEEN

Kansalaiskeskustelujen sarja *Suomen askeleet* järjestettiin vuonna 2017 Suomen itsenäisyyden juhluvuoden kunniaksi. Keskusteluja pidettiin eri puolilla Suomea ja ulkosuomalaisen parissa.

Yli 30 tilaisuudessa pohdittiin, mitä Suomessa seuraavan sadan vuoden aikana tapahtuu, miten tavoitellaan hyvää elämää ja kuinka toimitaan yhdessä tulevien sukupolvien hyväksi. Keskusteluja koordinoi Kansanvalistusseura (KVS), ja niiden toteuttamiseen osallistui kansalaisjärjestöjä ja kansalaisopistoja lähes kaikista maakunnista sekä ulkomailta.

Uutta keskustelukulttuuria luomassa

Suomen askeleet -keskusteluissa etsittiin kansalaisvoimin ratkaisuja kysymyksiin, joiden edessä asiantuntijat ja viranomaisetkin ovat usein ymmällään. Vastauksiksi osallistujat muotoilivat arvomuutoksiin ja käytännön tekoihin perustuvia hyvän elämän avaimia.

Tapahtumissa harjoitettiin yhdenvertaista, avointa keskustelukulttuuria. Näin avattiin ovia tulevaan. Keskusteluissa liennytettiin yhteiskunnallisia jännitteitä. Niissä otettiin askeleita kohti maailmaa, jossa toisistaan poikkeavien näkemysten kuuleminen ja kansalaisten yhteistyö ovat mahdollisia.

Tilaisuuksissa käytettiin yhdenvertaiseen ideointiin ja vaikuttamiseen tähtäävää *World Cafe* -menetelmää.

Tapahtuman aluksi osallistujat johdateltiin teemaan asiantuntijoiden puheenvuoroilla. Pienryhmissä fasilitaattori eli jututtaja tuki keskustelun sujuvuutta ja sitä, että ryhmässä kaikki saivat ajatuksensa kuuluviin. Lopuksi ryhmien ideat kerättiin talteen, ja niiden suosio mitattiin äänestämällä. Paikalliset äänet laskettiin yhteen ja suosituimpia ja käytännöllisimpiä valittiin verkkoon kaikkien halukkaiden äänestettäväksi.

Tätä keskustelun tiivistelmää lukiessasi voit miettiä, mitkä ovat sinun keinosi tarttua asioihin ja miten käytät hyvän elämän avaimia omassa arjessasi. Sekä, kuinka toimit yhdessä toisten kanssa paikallisesti ja globaalisti rakentavasti?

Helsingin askeleet

Helsinki on Suomen pääkaupunki ja Uudenmaan maakuntakeskus, jossa on noin 635 000 asukasta. Tammi-kuussa Helsingissä kokoonnuttiin keskustelemaan Suomen ja Helsingin seudun tulevaisuudesta. Keskustelijoita oli 13. Tilaisuuden emännöi Helsingin työväenopisto.

Keskustelun aluksi nähtiin tietokirjailija, tutkimusprofessori emerita **Marjatta Bardyn** sekä kestävästä kehityksestä ja koulutuksen asiantuntija **Erkka Lainisen** alustusvideot tulevaisuuden suurista yhteiskunnallisista kysymyksistä. Paikan päällä Riihivuori-Seuran puheenjohtaja **Otto-Ville Mikkeli** puhui muun muassa työelämän muutosten, kansalaispalkan ja uuden, paikallisen yhteisöllisyyden näkökulmista. Tilaisuuden koordinaattorina toimi **Pia Castren-Aaltonen**.

Keskustelun ensimmäinen kysymys oli: ”Miten pidämme huolta siitä, että kaikilla on samat mahdollisuudet tavoitella omaa hyvää elämäänsä?”

Kysymyksen äärellä keskusteltiin erityisesti lasten, työttömien ja maahanmuuttajien syrjäytymisestä. Oikeutta hyvään elämään pidettiin tärkeänä ja tasa-arvoista koulutusta sen olennaisena lähtökohtana. Omista läheisistä ja toisista ihmisistä laajemminkin huolehtimista pidettiin eri-ikäisten ihmisten hyvän elämän takeina. Kysymykseen tuli pienryhmistä idea esimerkiksi pääomatulojen siirtämisestä valtion toimesta yhteiskunnallisten taitojen opetukseen.

Tärkeimmäksi ehdotukseksi äänestyksessä nousi kuitenkin lasten monipuolinen hyvinvointi: ”Meidän tulee huolehtia kaikkien lasten fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista ja kehittää niitä edelleen.”

Toinen kysymys kuului: ”Kuinka voimme toimia juuri nyt niin, että tulevat sukupolvet voivat hyvin?”

Kysymys herätti vakavaa pohdintaa yhteiskunnan ilottomuudesta ja vihapuheesta. Ratkaisuksi hahmoteltiin muun muassa yhteisöllisyyden vahvistamista sekä tukea kasvamisen ja kehittymisen mahdollisuuksiin.

Keskustelijat äänestivät ideoistaan suosikiksi laaja-alaisen pääkaupunkiseudun yhteisresurssien kehittämiseen liittyvän ehdotuksen: ”Otetaan käyttöön Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten valtavat resurssit psyykkisen, henkisen, fyysisen, intellektuaalisen, esteettisen ja kestävästä kehityksen ja sosiaalisen sekoittumisen kasvamisen tukemiseksi.”

Kolmanneksi kysyttiin: ”Mitä konkreettista voimme tehdä nyt omalla alueellamme, omassa kunnassamme, jotta kaikilla olisi hyvä elää seuraavan sadan vuoden aikana?”

Ympäristöasiat ja luonnonsuojelu puhuttivat myös oman alueen näkökulmasta. Yhdeksi ratkaisuksi ehdotettiin, että päättäjien tulisi kuunnella asiantuntijoita, esimerkiksi biologeja, nykyistä enemmän. Keskustelua käytiin myös myötätunnon vahvistamisesta ja negatiivisuuden vähentämisestä muun muassa **Elina Hirvosen** Kiehumispiste-dokumenttiin viitaten.

Yhteisöllisyyden vahvistamista yhteisten tilojen avulla pidettiin paikallisestikin toimivana ratkaisuna – ja siitä hyvänä esimerkkinä Helsingissä mainittiin tilanvarausjärjestelmä Varaamo. Suurimman suosion sai yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia lisäävä ehdotus: ”Kunnat rakentavat ja mahdollistavat riittävästi kohtaamistiloja laajaan yhteisölliseen käyttöön vapaaehtoisten tuella.”

Askeleita eteenpäin

Keskustelujen ehdotuksia voi kehittää omissa yhteisöissä, omassa kunnassa, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Paikalliset ideat toimitetaan kunkin keskustelupaikkakunnan päättäjille. Keskustelut kootaan väliraportiksi ja esitellään kesällä 2017 SuomiAreenalla Porissa.

Osalla paikkakunnista nuorisovaltuustot jatkavat ehdotusten kehittämistä. He esittävät näkemyksensä Suomen askeleista tulevaisuuteen valitsemallaan menetelmällä esimerkiksi taidenäyttely, näytelmän tai paneelin muodossa.

Keskusteluista koostettuja väittämiä ja ehdotuksia voi äänestää osoitteessa 100askelta.fi. Verkosta löytyvät myös koko Suomen kattaneen keskustelutarjan tulokset.

Sosiaalisessa mediassa keskustelu jatkuu eri kanavissa aihetunnisteella **#100askelta**

facebook.com/100askelta

twitter.com/100askelta

instagram.com/100askelta

Kaikki Helsingin keskustelun ratkaisuehdotukset

1. Miten pidämme huolta siitä, että kaikilla on samat mahdollisuudet tavoitella omaa hyvää elämäänsä?

- Meidän tulee huolehtia kaikkien lasten fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista ja kehittää niitä edelleen.
- Suomen valtio siirtää pääomatuloista lisää rahaa yhteiskunnallisten taitojen opetukseen.
- Kaikki Suomessa asuvat saavat lakisääteistä asukaspalkkaa, johon liittyy yhteisöllisiä velvoitteita ja halu oppia itsensä ja yhteisön kannalta merkityksellistä uutta.

2. Kuinka voimme toimia juuri nyt niin, että tulevat sukupolvet voivat hyvin?

- Vihapuheen katkaisemiseksi ja yhteisöllisyyden lisäämiseksi on kehitettävä koulutusohjelmia ja luotava kohtaamisen paikkoja.
- Teemme kansalaisaloitteen, että eduskunta säätää perustuslakiin pakolliseksi ekologisen kestävä kehityksen näkökulman.
- Otetaan käyttöön Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten valtavat resurssit psyykkisen, henkisen fyysisen, intellektuaalisen, esteettisen ja kestävä kehityksen ja sosiaalisen sekoittumisen kasvamisen tukemiseksi.

3. Mitä konkreettista voimme tehdä nyt omalla alueellamme, omassa kunnassamme, jotta kaikilla olisi hyvä elää seuraavan sadan vuoden aikana?

- Helsingin päättäjät parantavat kaupungin palveluiden saavutettavuutta säätämällä joukkoliikenteen maksuttomaksi.
- Asukkaat kehittämään omaa asuinalueitaan, jotta siitä tulee viihtyisämpi ja se mahdollistaa ihmisten kanssakäymisen.
- Helsingin kaupunki helpottaa asuntopulaa lisäämällä kohtuuhintaista vuokra-asuntotuotantoa.
- Kunnat rakentavat ja mahdollistavat riittävästi kohtaamistiloja laajaan yhteisölliseen käyttöön vapaaehtoisten tuella.

100 ASKELTA SUOMEN TULEVAISUUTEEN

Sivistyksen puolustaja

Kansanvalistusseura järjesti kansalaiskeskustelut osana Suomen itsenäisyyden juhlavuoden hanketta *100 askelta Suomen tulevaisuuteen*. Kaikkien aikojen kansalaiskeskustelussa pohdittiin, mitä pitäisi tehdä, jotta Suomessa olisi hyvä elää sadan vuoden kuluttua. Hankkeen rahoittivat Kansanvalistusseura, Valtioneuvoston kanslian Suomi 100 -ohjelma, Alfred Kordelinin säätiö, Svenska Kulturfonden, Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto ja ulkoministeriön Eurooppatiedotus.

Kansanvalistusseura on vuodesta 1874 puolustanut sivistystä yhteiskunnan tärkeimpänä arvona. Sivistys tuottaa taitoja elää toisia ja ympäristöä kunnioittaen ja luo edellytyksiä aktiiviselle kansalaisuudelle. Aikuiskoulutuksen asiantuntijana, kouluttajana ja palvelujen tuottajana Kansanvalistusseura edistää jokaisen oikeutta elinikäiseen oppimiseen.

kvs.fi

Keskustelutarjaa toteuttamassa oli lukuisia kansalaisopistoja, korkeakouluja ja kansalaisjärjestöjä eri puolilta Suomea ja ulkosuomalaisten parista:

Kansalaisopistojen liitto KoL
Suomen Nuorisovaltuustojen liitto Nuva ry.
Suomi-Seura
Linnalan opisto
Helsingin työväenopisto
Ahjolan kansalaisopisto
Jyväskylän kansalaisopisto
Vaasan työväenopisto
Ranuan kansalaisopisto
Lapuan kansalaisopisto
Soisalo-opisto
Järvilakeuden kansalaisopisto
Leader Aisapari
Nurmijärven opisto
Porvoon kansalaisopisto
Keravan opisto
Turun suomenkielinen työväenopisto
Puumalan kansalaisopisto
Kurikan kansalaisopisto

Rauman kansalaisopisto
Pieksämäen seutuopisto
Kouvolan kansalaisopisto
Sofia-opisto Fuengirola
Kuopion kansalaisopisto
Seinäjoen kansalaisopisto
Kaukametsän opisto
Espoon työväenopisto
Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto
Mäntsälän kansalaisopisto
Itä-Suomen yliopisto
Joensuun seudun kansalaisopisto
Lapin ammattikorkeakoulu
SFV studiecetralen
Ranuan kansalaisopisto
Keravan opisto
Sotkamon kansalaisopisto
Osuuskunta Törmäämö
Bildningsalliansen